

Jaarverslag 2020

Afgelopen jaar is een bewogen jaar voor Langedijk4GlobalGoals. Eind januari spreekt de gemeenteraad zich met een grote meerderheid uit voor verzelfstandiging. Zes weken later worden we geconfronteerd met de eerste coronamaatregelen. Met als gevolg dat in 2020 nagenoeg alle zichtbare activiteiten stil komen te liggen.

Op 28 januari wordt in een raadsvergadering besloten dat we worden losgekoppeld van de gemeente. Na een inspraakronde, waarin we nader zijn ingegaan op de historie en de toekomstplannen voor Langedijk4GlobalGoals, stemt een overgrote meerderheid van de raad in met de verzelfstandiging. Op 19 mei 2020 is de oprichtingsakte van de stichting bij de notaris gepasseerd, de formele oprichtingsdatum is 30 januari 2020.

De jaarlijkse financiële bijdrage van de gemeente wordt omgezet in een budgetsubsidie. In opdracht van de raad richten we ons voortaan op zes in plaats van vier doelen uit het Ambitiedocument Duurzaam Langedijk. Het zijn:

- Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen (doel 7)
- Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam (doel 11)
- Duurzame consumptie en productie (doel 12)
- Aanpak klimaatverandering (doel 13)
- Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit (doel 15)
- Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken (doel 17)

Daarmee vervallen doel 2 (Geen honger) en doel 6 (Schoon water) en krijgen we er vier doelen bij (doelen 11, 13, 15 en 17). Over de concrete invulling daarvan beraden we ons. In de loop van het jaar overleggen we met de gemeente over een eventuele samenwerking.

De zes nieuwe doelen zijn de grondslag voor diverse acties. Uitgangspunt daarbij is een mix van bestaande activiteiten en diverse nieuwe initiatieven. Om deze te realiseren, maken we gebruik van vrijwilligers en werken we samen met lokale bedrijven en maatschappelijke instanties uit de regio. Ons motto daarbij is 'Samenwerken aan een duurzame samenleving'. Met als hoofddoel om van de gemeente Dijk en Waard een GlobalGoalsgemeente te maken.

Klaas Zwart, voorzitter stichting Langedijk4GlobalGoals,

Zuid-Scharwoude, 15 februari 2021

WIJ GAAN VOOR DEZE DUURZAME DOELEN

Nieuwe doelen

Als gevolg van het raadsbesluit, richten we ons voortaan op zes doelen. Daar worden verschillende activiteiten aan gekoppeld.

Doel	Toelichting	Acties ¹
Doel 7: Betaalbare en duurzame energie	We halen te veel energie uit kolen, olie en gas. Deze grondstoffen raken een keer op en het gebruik van deze brandstoffen leidt tot klimaatverandering.	<ul style="list-style-type: none"> • Oprichten lokale energiecoöperatie • Energiebesparingsacties
Doel 11: Duurzame steden en gemeenschappen	Ongeveer 3.5 miljard mensen, de helft van de wereldbevolking, woont in de stad. Al die steden bedekken drie procent van het landoppervlak. Toch gebruiken alle stedelingen driekwart van alle energieconsumptie.	<ul style="list-style-type: none"> • Bekerstreet • Repair Cafés • Hergebruik materiaal • Schoonmaakacties
Doel 12: Verantwoorde consumptie en productie	Drinkwater – slechts drie procent van de wereldwatervoorraad is zoet water – moet minder vaak vervuild en verspild worden. En de voedselverdeling moet veel beter: bijna 800 miljoen mensen hebben honger, terwijl ongeveer een derde van de mondiale voedselproductie geen bord bereikt.	<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheiding voor duurzaam ondernemen in de regio • Aandacht voor duurzame initiatieven • Gezonde gerechten op basis van lokale seizoengroenten
Doel 13: Klimaatacties	Droogte, overstromingen en extreme stormen komen vaker voor door klimaatverandering. Broeikasgassen zorgen ervoor dat de temperatuur op aarde snel stijgt. Daardoor smelt het Poolijs en stijgt het zeeniveau.	<ul style="list-style-type: none"> • Energiebesparingsacties voor lokale minima • Voorlichting over energiebesparing
Doel 15: Leven op het land	Bossen bedekken wereldwijd 30 procent van het landoppervlak. Jaarlijks verdwijnt 13 miljoen hectare bos, terwijl de landaantasting zorgt voor woestijnvorming van 3,6 miljard hectare aan land. Dat tast de levens van miljoenen mensen aan in hun strijd tegen armoede.	<ul style="list-style-type: none"> • Nacht van de Nacht (bewustwording omgeving) • Promoten lokale producten
Doel 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken	Om in 2030 deze doelen te halen, moeten regeringen, bedrijven, burgers en organisaties samenwerken. Duurzame ontwikkeling is gebaseerd op partnerschap tussen gemeenschappen. Daarvoor zijn gezamenlijke principes en waarden, een gedeelde visie en gedeelde doelen nodig.	<ul style="list-style-type: none"> • Bijeenkomsten als Duurzame Doe Dag en Inspiratieavond • Internationale projecten • Voorlichting

¹ Een deel van de voorgenomen acties zijn niet doorgegaan vanwege corona!

Bestuurlijke zaken

Op 19 mei wordt stichting Langedijk4GlobalGoals officieel opgericht. Er komt een bestuur van vijf leden die worden bijgestaan door diverse projectleiders. Klaas Zwart is de voorzitter, nieuwkomer Wina Fakkeldij de nieuwe penningmeester, Cock de Vries de nieuwe secretaris en Harry van Steden en Piet Glas de algemene bestuursleden. Daarnaast zijn de volgende projectleiders/adviseurs actief: Gerard Langedijk (Repair Café), Willem Poortvliet (Bekerstreet), Johan de Vries (Nacht van de Nacht), George Tiemstra (richt zich vanaf juni 2020 op het project Bestrijding energiearmoede) en Kees Vestering (houdt zich tot het najaar van 2020 bezig met Fairtrade). Namens de gemeente Langedijk neemt Gerhard Schutten deel aan de bestuursvergaderingen.

Hoewel doel 4 (schoon water) geen kerndoel meer is, wordt besloten de lopende activiteiten en contacten met het Jan Arentszcollege aan te houden. Leerlingen van deze school bezoeken om het jaar leeftijdsgenoten in Oeganda en doneren daar waterfilters. Langedijk4GlobalGoals ondersteunt vooralsnog deze actie.

Communicatiemiddelen aangepast

Omdat er voortaan sprake is van zes (nieuwe) doelen, worden alle communicatiemiddelen aangepast. Het gaat om aanpassing van de algemene folder, vlaggetjes, beachvlaggen, banners, visitekaartjes en een with complimentskaartje. Elles Kramer van ontwerp bureau Elles of Niets uit Noord-Scharwoude verzorgt de nieuwe ontwerpen. Zij is bekend met onze activiteiten én hanteert een fikse korting op haar werk. De oude banners van zeildoek worden vermaakt tot unieke tassen.

Hoewel er ook behoefte is aan een nieuwe promotiefilm, wordt besloten de opnamen hiervoor uit te stellen. Gezien de coronaregels is het ondoenlijk om een aansprekende film op te nemen waarin de nieuwe doelen overtuigend in beeld worden gebracht.

In december krijgt MEO uit Alkmaar de opdracht voor de bouw van een nieuwe website; die moet in het voorjaar van 2021 gelanceerd worden.

Eind december wordt de domeinnaam www.dijkenwaard4globalgoals.nl vastgelegd.

Activiteiten in het verslagjaar

Op 12 maart bezoeken twee bestuursleden de bijeenkomst van Vereniging Nederlandse Gemeenten International (VNG-I) in Utrecht. Daar komen vertegenwoordigers van ongeveer 90 GlobalGoalsgemeenten bijeen om onderling ervaringen uit te wisselen en kennis te delen. Het levert een schat aan informatie en diverse nieuwe contacten op.

De eerste zichtbare acties in het nieuwe jaar zijn de activiteiten van het Repair Café. Diverse advertenties in de lokale krant zorgen voor de publiciteit. Dat levert een flinke aanloop op bij de bijeenkomsten in Oudkarspel en Zuid-Scharwoude. Maar vanaf 13 maart liggen alle reparatiewerkzaamheden noodgedwongen stil. De reparateurs en het gros van de bezoekers vallen – gezien hun leeftijd – immers in de risicocategorie. Bovendien is de voorgeschreven afstand nauwelijks te combineren met de opzet van de Repair Cafés. In 2020 volgen om die reden geen bijeenkomsten meer.

De presentatie bij De Lonkende Leestafel in de bibliotheek van eind maart wordt afgelast. Uiteindelijk vindt er een presentatie plaats op zaterdag 26 september in De Binding. Daar staan we met een stand van Langedijk4GlobalGoals.

Met pijn in het hart eindigt na 35 jaar de verkoop van Fairtradeproducten in Langedijk. Eind april sluit de Fair-nu Wereldwinkel in Noord-Scharwoude. De geplande sluiting in augustus wordt vanwege de coronamaatregelen vervroegd. Reden voor de sluiting is stagnatie van de omzet en afname van het aantal vrijwilligers. Veel Fairtrade foodproducten zijn vandaag de dag in de reguliere supermarkt te koop, voor Fairtrade non-food is in Langedijk onvoldoende animo om een winkel in stand te houden. De bestuursleden van de winkel waren altijd nauw betrokken bij de activiteiten van de werkgroep Langedijk Fairtrade Gemeente, onderdeel van Langedijk4GlobalGoals. De werkgroep heeft met de opheffing van de Stichting Wereldwinkel besloten haar activiteiten te beëindigen. Het landelijk campagne team Fairtrade Gemeenten is hiervan op de hoogte gesteld. Langedijk was sinds 2012 een Fairtradegemeente. Ons streven is om van Dijk en Waard een Fairtradegemeente te maken.

Langedijk4GlobalGoals ondersteunt met een financiële bijdrage de voorstelling 'De laatste tuinder van Langedijk'. Dit evenement wordt afgeblazen vanwege de coronavoorschriften.

Ook Bekerstreet op het Indian Summer Festival gaat niet door. Terwijl er grootste ideeën zijn voor diverse duurzame activiteiten tijdens het muziekfestival. Naast het verzamelen van lege bekertjes zijn er plannen voor een schoonmaakactie, watertappunten en een afvallab. Het verbod op festivals zet echter een streep door de elfde Bekerstreet.

De bestaande eerlijke winkelroute krijgt een nieuwe invalshoek en een andere naam: de duurzame verbindingsroute. De fietstocht gaat langs verschillende plekken in Langedijk en Heerhugowaard. De route kan per gemeente, maar ook door de twee afzonderlijke gemeentes worden afgelegd. In het voorjaar van 2021 willen we de nieuwe route op feestelijke wijze introduceren.

Juist omdat alle zichtbare activiteiten zijn afgeblazen, wordt op zaterdag 26 september in museum BroekerVeiling een grote publieksbijeenkomst georganiseerd. In het museum is immers voldoende ruimte om de onderlinge afstand tussen de bezoekers te waarborgen.

Bezoekers maken er kennis met de nieuwe doelen en de daaraan gekoppelde plannen en activiteiten. Ook wordt die dag in besloten kring het 12,5-jarig jubileum op gepaste wijze gevierd. Karel Balder, oprichter van Millenniumgemeente Langedijk, krijgt uit handen van wethouder Nils Langedijk een unieke bank van metalen dragers met een kern van wilgentenen aangebonden. De Karel Balderbank krijgt in 2021 een plaats in de gemeente. Die dag is er een gevarieerd programma waar Hart op Groen uit Sint Pancras en Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland – Nicaragua uit Amsterdam aan meewerken. In het museum staan onder meer kraampjes van de verschillende projecten, een stand over gezonde voeding en een fotowand. Scouts varen bezoekers met een elektrische boot naar het Oosterdelgebied, waar ze uitleg krijgen over de biologische/dynamische landbouw van stichting Oosterheem. Een prijsvraag zorgt voor blije gezichten bij de tien jeugdige prijswinnaars, zij winnen een spellendoos. Mw. Ria Kauw uit Zuid-Scharwoude wint een energiescan voor haar woning.

Het diner en de discussie over voeding voor donateurs en relaties op 26 september gaat niet door. De voorgeschreven afstand van anderhalve meter is immers niet te handhaven.

Zaterdag 19 september is het World Clean Up Day. Namens Langedijk4GlobalGoals zijn die ochtend vijf deelnemers van de partij om de kade langs het Kolhornerkanaal op te schonen. Enkele zakken vol zwerfafval zijn het zichtbare resultaat van deze actie.

De Nacht van de Nacht is een lichtputje in een donker jaar. In plaats van traditionele vaar- en wandeltocht door het Oosterdelgebied, organiseren we een fietstocht door het donker. Dat levert inzicht op in de nachtelijke lichtvervuiling in en rond de gemeente. Bedrijventerrein Breekland valt daarbij – in negatieve zin – op, in het Geestmerambacht is het akelig donker.

Van 12 oktober tot half november is er wekelijks aandacht voor duurzame zaken die een link hebben met Langedijk4GlobalGoals. Op de site en de Facebookpagina staan in die periode informatie over onder meer de gezonde voeding, energie besparen en gezond eten.

Het project Energiearmoedebestrijding krijgt een impuls door de komst van een nieuwe projectleider. Die stelt een ambitieus plan op, maar door de coronamaatregelen komt het dit jaar niet tot een concrete uitvoering.

We sluiten het jaar af met het aanbieden van vijfhonderd mondkapjes aan de voedselbank.

Samenwerking met derden

In 2020 is - incidenteel of structureel - samengewerkt met de strategisch adviseur duurzaamheid Jet Nota-Hoekstra Bonnema en wethouder Nils Langedijk van de gemeente Langedijk, stichting Veldzorg, zorgtuinderij Oosterheem, camping Dijk en Waard, Voedselbank Langedijk, Rodi Media, bibliotheek Langedijk, museum BroekerVeiling, Jan Arentszcollege, ontwerpbureau Elles of Niets, ontwerpster Floortje Bijvoet, VNG-I/SDG-Nederland, Hart op Groen, Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland – Nicaragua, Green Steps energieadvies en LiberTerra Geestmerambacht.

In 2020 is er vijf maal vergaderd, van die besprekingen is een verslag gemaakt. Ook is het huishoudelijk reglement opgesteld en zijn de ambities voor 2021 besproken. Daarin ligt de focus op de gemeente Dijk en Waard. Ons streven is dat we ons in die nieuwe gemeente, samen met betrokken bewoners en maatschappelijk verantwoorde ondernemers, kunnen blijven inzetten voor een duurzame gemeenschap.